

Bre

v

Datu

m

2022-11-

29

HÖGSKOLAN

VÄST

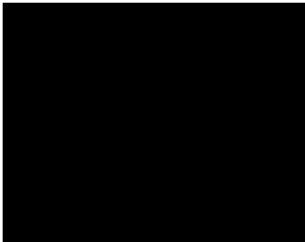
Sida

Ärendenumme

r

HV 2022/486

Handläggare

Mottagare

Universitetskanslersämbetet

kopia: Regeringskansliet,

Utbildningsdepartementet

Genomlysning av utbildningsutbudet för livslångt lärande och omställning vid Högskolan Väst (U2022/02386)

Nedan följer Högskolan Västs rapportering av genomlysning och analys av högskolans utbildningsutbud för livslångt lärande och omställning. Högskolans profil, arbetsintegrerat lärande, är en central del i högskolans ambitioner inom det livslånga lärandet.

Inledning

Högskolan har tillsammans med andra lärosäten medverkat i en webbkonferens och ett efterföljande webinarium anordnade av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) samt i andra nätverksträffar med anledning av ovanstående regeringsuppdrag. Högskolan har kontinuerligt kontakt och utbyten med företrädare för olika branscher — ett möte med Omställningsfonden hölls i november - eller andra organisationer, med avseende på kompensförsörjning i relation till sitt utbildningsutbud. Högskolan är också delaktig i ett regionalt kompetensråd. Högskolan har tagit del av UKÄ:s information som stöd för uppdraget.

Det nya omställningsstudiestödet kommer med stor sannolikhet leda till en betydande ökning av efterfrågan på högre utbildning, men i det här tidiga stadiet av reformen ligger utmaningen i att förutse vilka specifika utbildningar eller kategorier av utbildningar som kommer bli föremål för särskilt ökad efterfrågan. En utveckling som måste noga följas de kommande åren. Det måste stälas i relation till samhällets behov av utbildning, där inte bara dagens förhållanden utan även morgondagens förväntade måste vägas in. Högskolan har tydliga ambitioner att bidra till ett hållbart samhälle och ge människor goda förutsättningar att verka i ett alltmer digitaliserat samhälle.

Brev

Datum

Ärendenummer

VÄST

2022-11-29

HV 2022/486

Ambitioner och inriktning

Högskolan Väst har satt ett antal volymmål vad gäller studentpopulationen inom ramen för sitt utbildningsuppdrag, vilket blir styrande för utbudet och dess dimensionering, givet studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. De tar sin utgångspunkt i högskolans mål och strategier, där en tydlig del är ansvaret för lokal och regional samhällsutveckling som möter aktuella behov. Högskolan har ett brett utbildningsutbud och betydande resurser läggs också på utbildningsutbudet riktat mot bristyrken så som inom hälso- och sjukvård samt lärare och förskollärare. Detta viktiga uppdrag med företrädesvis längre utbildningsprogram som leder till en yrkesexamen måste balanseras mot kraven på omställning för yrkesverksamma.

Andelen helårsstudenter på avancerad nivå ska på sikt öka till 20 procent och andelen helårsstudenter på fristående kurser eller kurspaket ska på sikt utgöra motsvarande 25 procent av högskolans totala, anslagsfinansierade utbildningsuppdrag.

Utbudet på avancerad nivå är under ständig utveckling och spänner över masterprogram med internationell rekrytering och korta kurser riktade mot yrkesverksamma. Andelen helårsstudenter på avancerad nivå har ökat de senaste åren, från 9 procent 2019 till 12 procent 2021. Se vidare under rubriken Avancerad nivå.

Andelen helårsstudenter på fristående kurser av totalt antal uppgår för perioden 2019—2021 till mellan 20—24 procent.

Uppdragsutbildning är prioriterat vid Högskolan Väst och här finns mål om en volym motsvarande 10 procent av den reguljära, anslagsfinansierade utbildningsvolymen. Denna ambition paras med viljan att bredda uppdragen, som i dag är volymmässigt koncentrerade till relativt få utbildningsinriktningar och uppdragsgivare, inom framför allt välfärdssektorn, och i större utsträckning nå den privata industrisektorns behov. 2021 uppgick omsättningen för uppdragsverksamheten till dryga 9 procent av ramanslaget (takbeloppet).

Högskolan har god erfarenhet av att, även med kort framförhållning, samverka med externa aktörer/uppdragsgivare för att hitta relevanta utbildningslösningar så väl inom uppdragsutbildning som reguljär utbildning.

Ärendenummer

HV 2022/486

Utbildningsutbudet

Fristående kurser

Fristående kurser erbjuds inom många ämnesgrupper och olika distributionsformer, inte minst nätbaserat. Högskolan har också under ett antal år erbjudit så kallade korta kurser för yrkesverksamma inom industrin främst inom ramen för utvecklingsprojekt med KK-stiftelsen som medfinansiär av utvecklingen av dessa kurser.

Andelen helårsstudenter (år 2021) på fristående kurser fördelar sig på ämnesområden respektive undervisningsform enligt nedanstående tabeller. Helårsstudenterna på de fristående kurserna utgjorde 2021 cirka 21 procent, av hela studentpopulationen om 5 197 helårsstudenter, och motsvaras av cirka 5 000 registrerade individer.

Tabell: Helårsstudenter å fristående kurser er ämnesområde

Ämnesområde	Andel %
Humaniora	23
juridik och samhällsvetenska	52
Vård och omsor + Medicin	8
Teknik + Naturvetenska	15
Övriga ämnesområden	2

Tabell: Helårsstudenter å fristående kurser er undervisnin sform .

Undervisnin sform	Andel %
Distans	
Cam us	36

Högskolan har som nämnts ovan ett brett kursutbud, men det är inte helt konstant över tid utan måste dimensioneras i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna som tilldelade ramanslag (takbelopp) ger över tid, inte minst för att hantera högskolans volymmässigt stora åtagande att utbilda för bristyrken, och även anpassas för att följa samhällsutvecklingen. Kursutbudet som helhet kan i någon mening sägas vara en del i det livslånga lärandet beroende på var en individ befinner sig i sin livscykel. Sedan 2020 (från 2021 via anslaget/ takbeloppet) har högskolan särskilda medel för satsning på livslångt lärande. Här har Högskolan Väst avräknat kurser inom bland annat arbetsledning, beteendevetenskap och juridik.

Högskolan har flera kurser inom svenska som andraspråk på olika nivåer och teman och de får anses som viktiga i relation till omställning och samhällets behov. Flera

kurser har varit och är föremål för uppdrag från Skolverket inom bland annat ramen för lärarlyftet.

Sida

Brev

Datum

Ärendenummer

VÄST

2022-1 1-29

HV 2022/486

Högskolan ser också behov av och ger eller planerar för att ge utbildningar inom bland annat ledarskap, hållbar utveckling, digitala innovationer, programmering, immersiva medier (VR och AR), företagsekonomi, webbdesign osv. Inom ramen för forsknings- och utbildningsämnet Produktionsteknik, formas projekt och utbildningsutbud för att vidmakthålla och stärka industrins konkurrenskraft, med utbildningar inom exempelvis automatiseringsteknik, produktionsledning, hållbar produktion, additiv tillverkning osv. Högskolan riktar delar av sitt kursutbud inom vårdområdet mot de krav som finns inom primärvården för att bedriva mottagningsverksamhet, exempelvis för den kroniska sjukdomen diabetes.

Kortare programutbildningar och längre kurspaket

Högskolan erbjuder förutom programmen på avancerad nivå (60-120 hp) kortare program kopplade till bland annat läraryrket och som får anses vara högst relevanta för ett utbud riktat till yrkesverksammas omställning och som svarar upp mot ett mycket stort samhällsbehov. Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), 90 hp, har från hösten 2022 kompletterats med en ny kortare KPU om 60 hp inom ramen för en av regeringen beslutad försöksverksamhet. Här erbjuds programtillfällen på heltid (1 år) för årkurs 7—9 respektive gymnasieskolan för de med en akademisk examen inom matematik, naturvetenskapliga och tekniska ämnen. Vidare erbjuds Yrkeslärarprogrammet, 90 hp, där studierna är upplagda för att kunna kombineras med anställning inom gymnasium eller gymnasial vuxenutbildning.

När det gäller lärarutbildningar ser högskolan möjligheter att öppna upp för ämnesstudier i Ämneslärarprogrammet och vissa delar inom Grundlärarutbildningen för arbete i åk 4—6. Presumtiva ämneslärarstudenter kan börja läsa ett ämne för att sedan söka Ämneslärarprogrammet och tillgodoräkna sig ämnesstudierna alternativt söka KPU. För Grundlärarprogrammet kan lärare med en examen då utöka sin legitimation med ytterligare ett ämne.

Högskolan har i dag åtta olika examensinriktningar för utbildning till specialistsjuksköterska om 60—75 hp, där merparten av utbildningarna erbjuds både på del- och heltid. Vissa inriktningar ges också decentraliserat vid ett lärcenter.

Ärendenummer

HV 2022/486

Högskolan Väst erbjuder några få större kurspaket, där ett antal kurser satts samman till en sammanhållen utbildning om 60 hp. Här kan nämnas Webbdesigner med kurser inom bland annat grafisk design och programmering som ges helt nätbaserat och där efterfrågan från studenter är mycket hög, inte minst från de äldre åldersgrupperna. Här finns indikationer på att många sökande har intresse för

utbildningen i relation till omställningsstudiestödet. Flertalet av dessa kurser kan också sökas och läsas helt fristående en och en.

Högskolan har också ett antal kurspaket om 30/60 hP som bygger på tidigare avklarade programstudier för att erhålla en ny examen på en högre nivå. Högskolan har sedan några år tillbaka tillstånd att utfärda socionomexamen och erbjuder de studenter som tidigare tagit kandidatexamen från det socialpedagogiska programmet att söka till en påbyggnad (kurspaket) om 30 hP på avancerad nivå för att kunna erhålla en socionomexamen.

Motsvarande konstruktioner finns för några tvååriga program, som ges eller tidigare har erbjudits, och som leder fram till en högskoleexamen. En påbyggnad om 60 hP (kurspaket) här ger en kandidatexamen vid avklarade studier.

Avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå utgör central del i högskolans syn på utbudet för det livslånga lärandet, för att möjliggöra omställning och möta arbetsmarknadens kompetensutvecklingsbehov. Utbudet har utvecklats de senaste åren både när det gäller utbildningarnas form och innehåll. Flera nya program har utvecklats, inte minst inom högskolans styrkeområden Produktionsteknik och Arbetsintegrerat lärande. Ett antal utbildningar har tillkommit för att möta omställningen i samhället, inte minst inom industrin och exempelvis elektrifiering av transporter.

Högskolan har lång erfarenhet av att samproducera utbildning med industripartner och har också inom ett antal olika projekt utvecklat ett flertal korta kurser för yrkesverksamma för att bidra till ökad expertkompetens inom produktionsteknik. Vidare finns projekt för att utveckla ett utbud för att möta ökad efterfrågan på hållbarhetskompetens.

Barn- och ungdomsvetenskapligt magisterprogram om 60 hP ges nätbaserat och vänder sig till de som redan idag arbetar med barns och ungdomars kultur och fritid som lärare, socialpedagog, psykolog eller inom vården, och till de som vill jobba med dessa frågor i sitt framtida yrke.

VÄST

Utbildningsutbudets former

Högskolan bedriver en stor andel av sina utbildningar på distans, särskilt gäller det kursutbudet. Ett antal program på avancerad nivå ges såväl på campus som i distansform. Ambitionen är att fler utbildningar ska kunna läsas flexibelt och i högre grad oberoende av tid och rum. Högskolan Väst har också en strategisk målindikator som handlar om att alla utbildningsprogram ska förberedas för att kunna läsas på

HÖGSKOLAN

Brev

Datum

2022-11-29

campus och/eller lärcentrum, alternativt vara helt nätbaserade. Ett antal hybridsalar har utvecklats på campus de senaste åren för att bland annat möta upp snabba omställningsbehov när det gäller digitalt deltagande. Här kan undervisning, och viss grad av interaktion, ske samtidigt mellan studenter på campus, studenter på lärcenter och studenter på distans via e-mötesverktyg. Högskolan har alltså goda grundförutsättningar för att svara upp mot behov för det livslånga lärandet och üllgängliggöra utbildning för exempelvis yrkesverksamma som har begränsade möjligheter att närvara vid campusstudier.

Av högskolans fristående kurser och kurspaket läsåret 22/23 utgörs cirka 80—85 procent av deltidsstudier i olika omfattning. Vissa nätbaserade utbildningsprogram ges också på deltid.

Validering

Omställningsstudiestödet vänder sig till målgrupper som kan tänkas ha en relativt stor andel individer som saknar formella förkunskaper för tillträde till högre utbildning, inte minst till utbildning på avancerad nivå. Vidare så kan den reella kunskapen behöva kartläggas för att matcha mot relevant utbildning. Högskolan är aktiv inom området och ingår i flera konstellationer och samlarbetsgrupper, bland annat det västsvenska Valideringsnätverk Väst. När det gäller de ovan nämnda korta kurserna inom främst produktionsteknik för yrkesverksamma så är validering av tidigare kunskaper centralt. Högskolan Väst driver projektet Systemutveckling för ökad övergång mellan yrkeshögskola och högre utbildning (SÖM), i samverkan med Myndigheten för yrkeshögskolan, ett antal lärosäten och ytterligare några aktörer. Universitets- och högskolerådet kommer också knytas till projektet.

VÄST

Andra utbildningsformer och särskilda projekt

Yrkehögskoleutbildning förväntas få en central roll för att möta ökad efterfrågan på utbildning som en följd av omställning och omställningsstudiestödet.

Högskolan har ansökt om att få erbjuda program inom yrkehögskolan, främst inom teknikområdet och väntar beslut i inledningen av nästkommande år. Ett exempel på en planerad utbildning för en yrkehögskoleexamen är Elkrafttekniker, inriktning hållbara elsystem, 400 yhp. Högskolan har identifierat ytterligaste områden där yrkehögskoleutbildningar kan bli aktuella, här kan nämnas Logistik inom vården, ITBrev

HÖGSKOLAN

Datum

2022-11-29

säkerhet osv. Det finns även samarbeten med andra utbildningsanordnare, så som Folkuniversitetet, inom ramen för yrkehögskoleutbildning.

Högskolan erbjuder förutom nätbaserade utbildningar även utbildningar vid lokala campus/lärcenter, programutbildningar så som Socionom, Socialpsykiatrisk vård och Specialistsjuksköterska osv. samt fristående kurser. De nämnda programmen ges vid Campus Västervik som också varit en viktig aktör i nedanstående projekt.

Nya vägar, ett projekt för att utveckla hållbara modeller för hur lärosäten och kommuner kan samverka för att öka tillgången till högre utbildning för personer och orter långt från lärosäten. Ett projekt inom Vinnovas program Utvecklig av lärosätenas samverkanskapacitet som koordinerats av Högskolan Väst. Etableringen av Campus Dalsland kan anses vara sprunget ur detta projekt. Högskolan planerar ge utbildning här, och sjuksköterskeutbildning förväntas starta höstterminen 2024. Här erhåller Högskolan Väst särskilda medel från regeringen för kostnader som uppstår vid decentraliserad vårdutbildning.

Högskolan Väst som omställningsaktör

Samverkan definierar Högskolan Väst. En högskola som samverkar brett och har en mängd olika projekt tillsammans med samverkanspartners från flera olika delar av samhället som bland annat inkluderar utveckling av utbildningsutbud. Interna processer och strukturer har utvecklats för att hantera utveckling och anpassning av ett kursutbud för yrkesverksamma.

VÄST

Högskolan Väst har ett brett utbildningsutbud och verkar för att vara en aktiv aktör, tillsammans med andra, i regionens kompetensförsörjning och omställning.

Högskolan har hittills utvecklat strategiska partnerskap med sex olika prioriterade organisationer, flera av dessa är mångåriga samarbetspartners. Här finns som en viktig komponent samverkan inom utbildning med bland annat kompetensutveckling av yrkesverksamma, även adjungeringar som kan tillföra utbildningar värdefull professionskompetens. Här ligger en betydande utvecklingspotential för att forma ett utbud för omställning, givet de ekonomiska ramarna.

Jan Theliander
Tf. rektor

Ove Johansson

Verksamhetscontroller